

A. V. Іванищева

старший викладач кафедри економіки та управління

РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ У СУЧASНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Фінансова стійкість підприємства є основним показником успішної економічної діяльності. Вона є основою прийняття рішень щодо розвитку та вдосконалення здійснення будь-якого виду економічної діяльності. Також фінансова стійкість впливає на співпрацю з контрагентами та є основою розробки цінової політики, системи знижок, політики управління дебіторською та кредиторською заборгованостями. Забезпечення та підтримання необхідного рівня фінансової стійкості підприємства має бути однією з основних цілей його співробітників.

Існує два підходи до визначення фінансової стійкості. Згідно з першим фінансову стійкість розуміють як характеристику фінансового стану та ефективності використання фінансових ресурсів, а згідно з другим — як оптимальне співвідношення власного та залученого капіталу, необоротних та оборотних активів.

Визначення меж фінансової стійкості є однією з найбільш важливих економічних проблем в умовах переходу до ринку, тому що оцінювання фінансової стійкості відображає майнове становище через показники ліквідності, кредитоспроможності та рентабельності. Крім того, аналіз фінансової стійкості ілюструє недоліки, резерви, а також шляхи їх усунення.

Оскільки позитивним фактором фінансової стійкості є наявність джерел формування запасів, а негативним — величина запасів, то основними способами виходу з нестійкого та кризового фінансових станів будуть поповнення джерел формування та оптимізація їх структури. Найбільш безризиковим способом поповнення джерел формування активів є збільшення реально-го власного капіталу за рахунок накопичення нерозподіленого прибутку або за рахунок розподілення прибутку після оподаткування у фонди накопичення за умови зростання частки цих фондів, не інвестованих у необоротні активи. [1].

Будівельні підприємства на Україні наразі відчувають значний брак обігових коштів, що веде до зниження фінансової

стійкості, і це зумовлено багатьма факторами: зубожіння населення України. Більша частина населення, яка потребує покращення житлових умов, не має можливості оплачувати послуги з електропостачання та опалення, не говорячи вже про придбання нового житла; згортання соціальних державних програм підтримки молодих сімей; відсутність доступних кредитних програм з купівлі нерухомості для населення; різке зростання валютного курсу та його коливання, що не дає змогу постачальникам надавати товарні кредити (а саме — будівельні матеріали) на умовах відстрочення платежу; значний ріст цін на будівельні матеріали у зв'язку з ростом курсу валют, при цьому вартість будівництва зросла несуттєво, що говорить про зменшення показника чистого прибутку підприємств і, як результат, зменшення обсягів фінансування власними коштами; недовіра потенційних покупців до будівельників на стадії проведення будівельних робіт. Покупці, ошукані недобросовісними будівельниками, потребують гарантій та купують квартири у недобудовах лише у перевірених забудовників з позитивним іміджем; недосконала система адміністрування податків, зокрема ПДВ, що призводить до значного замороження обігових коштів; тиск податкових органів з причини дефіциту держбюджету для сплати податку на прибуток «авансом», що теж сприяє «вимиванню грошових коштів»; висока вартість нового технологічного обладнання та його обслуговування; тривалий виробничий цикл; віддаленість у часовому вимірі витрат та доходів від реалізації житла; значна сума дебіторської заборгованості, яка спричинена дебіторською заборгованістю покупців; інші причини.

Всі ці фактори ведуть до погіршення фінансового стану, і, як результат, підприємство повинно залучати зовнішні ресурси, у тому числі кредитні, що призводить до зниження рентабельності виробництва.

Тому будівельні підприємства повинні здійснювати постійний пошук найбільш дешевих джерел фінансування для створення ефективної структури капіталу.

Крім того, керівники підприємств будівельної галузі повинні пам'ятати, що деякі з вищеперерахованих факторів є не керованими з їхнього боку, тому вони повинні приймати управлінські рішення, які будуть направлені на розробку заходів,

які будуть призводити до скорочення витрат та скорочення залучення позикових коштів, що в результаті приведе до збільшення розміру власного капіталу і, як результат, до підвищення фінансової стійкості підприємства.

Найбільш важливим фактором, на наш погляд, є надання будівельних послуг високої якості. Саме це буде сприяти притоку покупців, а також збільшить обсяги реалізації будівельних послуг.

Найбільш дешевим засобом залучення обігових коштів є реалізація об'єктів будівництва на етапі проведення будівельних робіт. Для підвищення довіри покупців доцільно розробити заходи з управління іміджем підприємства. Маловитратними заходами можуть бути: проведення екскурсій на будівельних об'єктах у чітко встановлений час, а також активне просування послуг підприємства за допомогою ведення сторінок у соціальних мережах з швидким зворотним зв'язком.

Також для зменшення негативного впливу інфляції на прибутковість підприємства необхідно розробити такі заходи покращення політики фінансування оборотних активів: розробка та використання провідних, сучасних методів планування та організації матеріально-технічного забезпечення, які дадуть змогу досягти безперебійного забезпечення підприємства необхідними засобами виробництва; оптимізувати господарські зв'язки між підприємством та постачальниками; створення економічно обґрунтованих матеріальних запасів; раціональне і економічне використання засобів виробництва.

Також можливим є зменшення витрат на сировину через маркетингове дослідження постачальників, використання нових матеріалів і конструкцій, власне виробництво збірних будівельних конструкцій та зменшення понаднормативних витрат на використання будівельних матеріалів, але не на збиток якості послуг.

Вищеперелічені заходи є маловитратними для підприємства, але значною мірою впливають на прибутковість підприємства і, як результат, на фінансову стійкість підприємства. Якщо проаналізувати ринок будівельних послуг м. Одеси, а саме, забудовників, то ми можемо виявити лідерів ринку, які використовують всі ці заходи, і це допомагає їм зберегти свої лідерські позиції.

Література

1. Пастухова Н. Б. Характеристика показателей финансовой устойчивости организаций реального сектора экономики [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://auditfin.com/fin/2009/6/Pastuhova/Pastuhova % 20.pdf>. — Назва з екрана.